

אוצר החכמה

פרק א

1234567 תאריך

מדיני חג אדר

א. משנכנס אדר מרבין בשמחה, שנאמר: "והחדש אשר נהפך... לששון ולשמחה". לפיכך, ישראל שיש לו דין ודברים עם הגוי, יראה לעשות המשפט בחדש אדר¹.

1234567 תאריך

ב. בשנה מעברת, יום י"ד וט"ו של אדר ראשון אסורים גם כן בהספד ותענית, ואין אומרים בהם תחנון², ולא "א-ל

1. תענית כ"ט ב' מג"א תרפ"ו סק"ה. דה"ח קיצוש"ע ומ"ב. ובפת"ש כ' דהחת"ס או"ח סי' ק"ס נתן טעם למה שהשמיטו הרמב"ם והשו"ע לדין זה עי"ש.

ונראה מסתימת לשון הפו' שאדר ראשון דינו כאדר שני לענין זה. וכ"מ במג"א והגר"א סי' תקס"ח ס"ז שדקדק מלשון המשנה אין בין אדר א' לאדר ב' אלא קריאת המגילה ומתלא"י [וד' פרשיות] הא לשאר כל הדברים הם שוין, ועוד שהרי מרבין בו בסעודה לכבוד הנס, כמבואר ברמ"א סס"י תרצ"ז, ויותר מזה בשעה"צ שם סק"ב מהחמד משה שבו היה ראוי לעשות הכל ולכן אם אמר בו עה"נ הוי מעין המאורע עי"ש. ולכאו' מלשון רש"י בתענית שם שכ' שהימים ימי ניסים דפורים ופסח משמע שאף ניסן דינו כאדר לענין זה, אך מלשון הריטב"א שם נראה שהוא דוקא בחודש אדר. ואמנם בשו"ת יעב"ץ ח"ב סי' פ"ח כ' לדקדק מלשון רש"י הנ"ל דבאדר שני דוקא נוהגת שמחה שהוא סמוך לניסן וימי ניסים סמוכים הם, וכ"כ התשובה מאהבה ובמועד לכל חי או' נ"ב בשם הבית עובד. אך למש"כ בחת"ס סי' ק"ס לפרש בלשון רש"י הנ"ל שוב ליכא ראייה לדבריו. וכ"מ בט"ז סס"י תרצ"ז בשם הר"י מפריש דאדר ראשון שוה לאדר שני לכל עניני שמחה חוץ ממה שנתבאר במגילה ו:.

2. שו"ע תרצ"ז ס"א, וקיי"ל כדעה ראשונה שאסור בהספד ותענית